

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

«28» квітня 2016 року

м Херсон

№ 2/55-рк/к

КП «Сервіс-Центр»

вул. Фрунзе, б. 3, м. Херсон,
73000

Про вжиття заходів щодо усунення причин та умов вчинення дій, що мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) за результатами розгляду матеріалів справи від 07.04.2016 № 29/2-16, розпочатої згідно з розпорядженням від 07.04.2016 № 29-рп/к за наявності в діяннях Комунального підприємства «Сервіс-Центр» (код ЄДРПОУ 31759570) (надалі – КП «Сервіс-Центр», Підприємство) та Виконавчого комітету Херсонської міської ради (код ЄДРПОУ 04059958) ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, встановила наступне.

Розгляд справи розпочато за результатами дослідження ринку обладнання і утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів у територіальних межах Херсонської області, проведеного на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 19.02.2016 № 13-01/62 та на підставі листа Управління Служби безпеки України в Херсонській області від 23.02.2016 №71/22/3-1160.

За результатами аналізу зібраних в ході розгляду справи матеріалів та доказів встановлено наступне.

Комунальне підприємство «Сервіс-Центр» діє на підставі Статуту підприємства, державну реєстрацію проведено 07.11.2001 за № 1 499 105 0002 009306.

Юридична та фактична адреса підприємства: 73000, м. Херсон, вул. Фрунзе, б. 3.

Код ЄДРПОУ 31759570.

Основними видами господарської діяльності КП «Сервіс-Центр» є вантажний автомобільний транспорт (код КВЕД 49.41) та надання інших інформаційних послуг (код КВЕД 63.99).

За результатами дослідження, здійсненого відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика), з метою визначення монопольного становища Підприємства на ринку утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів та забезпечення паркування транспортних засобів, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з урахуванням положень пункту 2.2. Методики встановлено наступне.

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів є суб'єкти господарювання, які здійснюють утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів на території міста Херсон.

Відповідно до пункту 7 Правил паркування транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (надалі – Правила паркування) майданчики для паркування є об'єктами благоустрою.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» (надалі – Закон про благоустрій) органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності. В разі відсутності таких підприємств органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень визначають на конкурсних засадах відповідно до закону балансоутримувачів таких об'єктів.

Згідно з пунктом 1.1. Статуту КП «Сервіс-Центр» затвердженого рішенням Херсонської міської ради від 06.06.2008 № 860 (надалі - Статут), Підприємство засноване Херсонською міською радою та підпорядковане Виконавчому комітету Херсонської міської ради.

Пунктом 2.1. Статуту визначено, що Підприємство створене з метою організації автопаркувальної діяльності на території міста, впорядкування роботи з благоустрою міста, розвитку соціально-побутової сфери міста, забезпечення його економічного і соціального розвитку.

Відповідно до пунктів 2.2. та 2.2.1 Статуту предметом діяльності Підприємства, зокрема є, організація та експлуатація стоянок, парковок та справляння місцевого збору за паркування автотранспорту на території міста, в тому числі одержання плати за послуги паркування, а також влаштування та оснащення місць для платного паркування.

Рішенням Херсонської міської ради від 28.12.2010 № 19 «Про встановлення ставки збору за провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів» КП «Сервіс-Центр» визначено уповноваженою особою на організацію та провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів.

Таким чином, відповідно до положень статті 15 Закону про благоустрій, рішень Херсонської міської ради та Статуту, КП «Сервіс-Центр» є підприємством спеціально створеним для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності Херсонської міської територіальної громади та впорядкування роботи з благоустрою міста.

Споживачами послуг з паркування транспортних засобів є особи, які розміщують транспортні засоби на спеціальних земельних ділянках, відведених для організації та провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів.

Враховуючи наведене, **товарними межами** ринку є послуги з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів та забезпечення паркування транспортних засобів.

Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

Організація та порядок паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах населених пунктів регламентується Правилами паркування.

Пунктом 3 статті 4 Правил паркування визначено, що «відведені майданчики для паркування» – це майданчики для паркування, розміщені в межах проїзної частини вулиці, дороги або тротуару та обладнані відповідно до вимог цих Правил і [Правил дорожнього руху](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 41, ст. 1852).

Статтею 8 Правил паркування передбачено, що розміщення майданчиків для паркування за окремими адресами здійснюється у встановленому порядку органами місцевого самоврядування за погодженням з Державтоінспекцією МВС.

Підпунктом 8 пункту а) статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад віднесено й підготовку та затвердження переліку спеціально відведених місць для паркування транспортних засобів.

Окрім цього, підпунктом 4 пункту а) статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад віднесено й прийняття рішень про організацію громадських вбиралень, стоянок та майданчиків для паркування автомобільного транспорту, здійснення контролю за їх діяльністю відповідно до закону.

Пунктом 6 частини 2 статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить й визначення місць стоянок транспортних засобів та майданчиків для паркування на об'єктах благоустрою.

Рішеннями Херсонської міської ради від 30.09.2011 № 357, від 28.10.2011 № 460, від 25.11.2011 № 432, від 30.03.2012 № 589, від 08.06.2012 № 662, від 25.10.2012 № 831, від 25.12.2012 № 923, від 24.04.2013 № 1065, від 30.08.2013 № 1110 та від 31.03.2015 № 1780 (надалі – Рішення ХМР) затверджено перелік спеціальних земельних ділянок, визначених для провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів на території міста Херсон.

Отже, враховуючи вищенаведене, **територіальними межами** ринку є територія міста Херсона в межах дислокації спеціальних земельних ділянок, відведених для провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів Рішеннями ХМР, утримувачем яких є КП «Сервіс-Центр» згідно з рішенням Херсонської міської ради від 28.12.2010 № 19 «Про встановлення ставки збору за провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів».

Часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

У межах міста Херсона протягом 2010- першого кварталу 2016 років склад продавців (надавачів) даних послуг не змінювався, тобто структура цих ринку є сталою.

Отже, **часовими межами** ринку надання послуг з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів в територіальних межах, що досліджуються, є період 2010-перший квартал 2016 років.

Зазначений ринок **характеризується наявністю організаційних та адміністративних бар'єрів**, оскільки вхід на ринок нових суб'єктів господарювання можливий лише за умови:

- укладення на конкурсних засадах договору з органом місцевого самоврядування на відповідній території іншим суб'єктом господарювання;
- виходу з ринку діючого суб'єкта.

Отже, КП «Сервіс-Центр» є єдиним надавачем послуг з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів у місті Херсоні в межах дислокації спеціальних земельних ділянок, відведених для провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів Рішеннями ХМР, а отже, не зазнає конкуренції на відповідному ринку.

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики, КП «Сервіс-Центр» протягом 2010-першого кварталу 2016 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів та забезпечення паркування транспортних засобів в місті Херсоні в територіальних межах дислокації спеціальних земельних ділянок, відведених для провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів Рішеннями ХМР, які ним обслуговуються, з часткою 100 відсотків.

Відповідно до приписів частини 2 статті 15 Закону про благоустрій, підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації.

В ході дослідження встановлено, що 01.12.2011 КП «Сервіс-Центр» було укладено договір № 162/к «Про спільну діяльність» (надалі - Договір) із Фізичною особою-підприємцем Громовим І.В. Відповідно до умов договору сторони зобов'язалися шляхом об'єднання зусиль спільно діяти у сфері організації та обслуговування парковок

транспортних засобів на території міста Херсона, спрямовувати спільні зусилля на стягнення плати за користування комунальними парковками, справляння місцевого збору на тимчасову парковку автотранспорту згідно відповідної дислокації. Термін дії договору – до 31.01.2014. Додатками 1 та 3 до Договору визначено порядок розрахунку плати за надання в користування і обслуговування спеціальних земельних ділянок для організації паркувальної діяльності та здійснено розрахунок оплати, який дорівнював 4457,51 грн на місяць. Додатковою угодою від 11.12.2013 термін дії Договору було продовжено до 31.12.2017.

Відповідно до рішення Херсонської міської ради від 28.12.2010 № 19 зазначені у Договорі місця тимчасового зберігання транспортних засобів є спеціальними земельними ділянками, відведеними для організації та провадження діяльності із забезпечення паркування транспортних засобів на території міста Херсона.

Оскільки майданчики для паркування є об'єктами благоустрою (п. 7 Правил паркування транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342), то процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення операторів, яким надається право обладнання, утримання і використання майданчиків для паркування транспортних засобів визначено Положенням про порядок конкурсного відбору підприємств з утримання об'єктів благоустрою населених пунктів, затвердженим наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 11.11.2005 № 160, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.12.2005 за № 1460/11740 (надалі – Положення).

В свою чергу конкурс з визначення операторів, яким надається право обладнання, утримання і використання майданчиків для паркування, зазначених у Договорі, не оголошувався та не проводився, що в свою чергу призвело до недопущення конкуренції на зазначеному товарному ринку внаслідок того, що інші суб'єкти господарювання за таких обставин не мали можливості надавати свої пропозиції у сфері утримання та обслуговування зазначених майданчиків для паркування.

Таким чином, КП «Сервіс-Центр» як балансоутримувач майданчиків для паркування транспортних засобів уклав Договір всупереч вимог Положення та Закону про благоустрій.

Рішенням Господарського суду Херсонської області від 09.06.2015 договір «Про спільну діяльність» від 01.12.2011 № 162/к, укладений між КП «Сервіс-Центр» та ФОП Громов І.В. визнано недійсним у зв'язку із укладенням його не на конкурсних засадах.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживання монопольним становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Згідно з частиною четвертою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольного комітету України.

Таким чином, діяння Комунального підприємства «Сервіс-Центр» (код ЄДРПОУ 31759570) у вигляді укладання договору «Про спільну діяльність» від 01.12.2011 № 162/к щодо здійснення сумісно із ФОП Громовим І.В. спільної діяльності з обслуговування та утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів на території міста Херсона без визначення ФОП Громов І.В. виконавцем зазначених послуг на конкурсних засадах, та бездіяльність у вигляді не проведення відповідних конкурсних процедур, що суперечить вимогам чинних законодавчих та нормативно-правових актів у сфері

благоустрою населених пунктів, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополюючим становищем на ринку, що призвело до недопущення конкуренції, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи зазначене, з метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Комунальному підприємству «Сервіс-Центр» (код ЄДРПОУ 31759570) у місячний термін з дня отримання цих рекомендацій вжити повних та вичерпних заходів щодо припинення дій, що мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а також усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, шляхом розірвання із Фізичною особою-підприємцем Громовим І.В. договору від 01.12.2011 № 162/к «Про спільну діяльність» та приведення своєї господарської діяльності з утримання майданчиків для паркування транспортних засобів у відповідність до вимог чинного законодавства України.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення в десятиденний строк з дня їх отримання з наданням копій відповідних документів.

Адреса для надання відповіді: м. Херсон, пр-т Ушакова, 47, 73000; e-mail: khs@amcu.gov.ua; факс: (0552) 49-82-29, 49-82-01.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду особами, яким вони надані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

В.о. голови територіального відділення -
В.о. голови адміністративної колегії

Н.М.Бережанська